

Światowy Dzień Wróbla

2018-03-19

Wróbel *Passer domesticus* to powszechnie znany gatunek. Pierwotnie jego zasięg ograniczony był do Europy i Azji, jednak obecnie spotykany jest niemal na całym świecie. Długość ciała wróbla to ok. 14-16 cm, a jego masa to zaledwie 25-30 g. Samiec ma szare ciemię (wierzch głowy) i czarny śliniak pod dziobem, natomiast samica pozbawiona jest tych ozdób, a jej skrzydła są mniej barwne niż u samca. W Polsce określaną jest jako ptak występujący powszechnie i gromadnie - można go spotkać praktycznie na terenie całego kraju. Ptak ten od wieków jest bliskim sąsiadem człowieka. Tam gdzie żyją ludzie, również można spotkać wróble i to bez znaczenia czy jest to oceaniczna wyspa, pustynna oaza czy zwykłe miejskie podwórko.

Ostatnio zaobserwowano, że liczebność tego gatunku w dużych miastach znacznie spada. Głównych przyczyn tego stanu można szukać w ubywającej ilości miejsc do gniazdowania, źródeł pokarmu, jak i również polujących na młode osobniki srokach czy kotach. Wróble coraz częściej wycofują się z centrów miast ze względu na coraz mniejszą dostępność naturalnych, niekoszonych trawników, gdzie m.in. rosną chwasty, których nasionami żywią się wróble, jak i również w wyniku prac termomodernizacyjnych budynków, w których gatunku wróble znajdują schronienie i miejsce na gniazdo.

Co można zrobić, żeby wróble nie zniknęły z naszych miast? Trzeba działać aktywnie - po pierwsze zapewnić miejsca na gniazda. Wróble nauczyły się korzystać m.in. ze stropodachów - należy więc pilnować aby nie zamykano do nich dostępu. Niezwykle ważne są również wszelkie szczeliny i inne otwory w budynkach, które masowo znikają w wyniku renowacji i remontów. Warto więc budować i wieszać skrzynki lęgowe dla wróbli, pamiętając nie tylko o odpowiednich wymiarach (dno 13 na 13 cm, głębokość 20 cm, średnica otworu 4 cm) ale również o właściwym umiejscowieniu budki, tj. tak, żeby się zbyt nie nagrzewała w upalne dni.

Drugą ważną sprawą wiąże się z pokarmem, a dokładniej pomocą w jego zdobywaniu. Zimą można podrzucać im ziarna takie jak naturalne nasiona słonecznika, kasza jęczmienna, gryczana, pęczak, pszenica, owies. Przy tym trzeba pamiętać, stałe gdy raz rozpoczniemy dokarmianie zimą, należy je prowadzić całą zimę, bo ptaki szybko przyzwyczajają się do stałego źródła pokarmu. Jeżeli ktoś posiada ogród, warto zostawić mały niezagospodarowany kawałek, gdyż nasiona tzw. chwastów są ważnym elementem w diecie wróbla (zwłaszcza rdest ptasi). Dodatkowo będzie tam dużo owadów, którymi wróble będą mogły karmić swoje pisklęta. Należy również zaprzestać stosowania chemicznych środków ochrony roślin w pielęgnacji ogrodów, a nawet parków - ptaki poradzą sobie z tzw. szkodnikami, a dodatkowo ocalimy od zagrożenia niezwykle pożyteczne owady zapylające - pszczoły i trzmiele.

Trzecią ważną rzeczą, którą można zrobić to zapewnić wróblom odpowiednie schronienia w postaci gęstych i wysokich krzaków, w których będą mogły się chować, m.in. przed drapieżnikami, a wiosną szukać owadów dla piskląt.

Na terenie Polski wróbel objęty jest ścisłą ochroną gatunkową i należy do gatunków wymagających ochrony czynnej. Zgodnie z § 10 pkt. 4 rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, wykonywanie zabiegów ochronnych utrzymujących właściwy stan populacji lub siedlisk wróbla polega m.in. na

- budowie sztucznych miejsc lęgowych i dostosowaniu sposobów i terminów prac budowlanych czy remontowych, tak aby zminimalizować wpływ na zwierzęta i ich siedliska.

W dniach 24-25 marca 2018 odbędzie się WRÓBLICZENIE, czyli wielkie liczenie warszawskich wróbli. Akcja będzie organizowana po raz pierwszy. Zachęcamy mieszkańców Warszawy, aby w tych dniach w dowolnym miejscu na terenie miasta odszukali wróble, a swoje obserwacje zgłaszali za pomocą telefonów komórkowych, wypełniając prosty formularz. Na stronie internetowej wroble.org znajdziemy najważniejsze informacje o samej akcji, jak i o wróblach oraz formularz do zbioru danych w terenie.